

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство комуникација и транспорта
Дирекција за цивилно ваздухопловство

А

С

Д

Ж

В

**ПРАВИЛНИК О РАДУ СЛУЖБЕ
ТРАГАЊА И СПАШАВАЊА У
БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

Датум: 13. фебруар 2006. године
Референтни број: 03-293.6-167/06
Језик: српски

На основу члана 61. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02), члана 15. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 2/04) и Одлуке о правилима за успостављање Службе трагања и спашавања у Босни и Херцеговини и расподјеле одговорности у организовању трагања и спашавања ("Службени гласник БиХ", број 32/02), генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК

О РАДУ СЛУЖБЕ ТРАГАЊА И СПАШАВАЊА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

I - УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

(1) Овим Правилником прописују се поступци у провођењу оперативних процедура током извођења операција трагања и спашавања и утврђују се међусобни односи и обавезе које су произишле из постигнутих споразума између органа и институција, укључених у систем трагања и спашавања у Босни и Херцеговини у случајевима ваздухопловних ванредних ситуација.

(2) Служба трагања и спашавања БиХ се у свом раду придржава стандарда и препоручених пракси које је донијела Међународна организација за цивилно ваздухопловство (у даљњем тексту: ИКАО) у Анексима 12. "Трагање и спашавање" и 11. "Службе контроле ваздушног саобраћаја" и ИКАО приручницима (ИКАО Manuals Doc. 9731 AN/958, Doc. 7333-AN/859).

Члан 2.

(Појмови)

Појмови који се употребљавају у овом Правилнику имају следеће значење:

Несрећа (Accident) - догађај који за последицу има смрт или тешку повреду лица у ваздухоплову или ван њега, уништење ваздухоплова, нестанак ваздухоплова, оштећење основне конструкције ваздухоплова или веће оштећење имовине трећег лица;

Центар обласне контроле (Area Control Centre - ACC) - надлежна јединица контроле ваздушног саобраћаја која је успостављена у сврхе обављања контроле ваздушног саобраћаја за контролисане летове у контролисаним подручјима која су под њезином надлежношћу;

Аеродромски контролни торањ (Aerodrome Control Tower) - надлежна јединица контроле ваздушног саобраћаја која је успостављена у сврхе обављања аеродромске контроле;

Аеродромска контрола (Aerodrome Control Service) - услуга контроле ваздушног саобраћаја која се обавља за потребе аеродромског саобраћаја;

Фаза узбуне (Alert Phase - ALERFA) - ситуација у којој постоји опасност за безбједност ваздухоплова и особа у ваздухоплову;

Тачка узбуњивања (Alerting Post) - средство или објекат намијењен за посредовање између особе која извјештава о опасности и Спасилачког координационог центра или Подручног центра за спашавање;

Прилазна контрола (Approach Control Services) - услуга контроле ваздушног саобраћаја која се обавља за контролисане летове у доласку или одласку;

Контрола ваздушног саобраћаја (Air Traffic Control Service - ATC) - услуга у сврху спречавања судара ваздухоплова у ваздуху и на маневарским површинама аеродрома, између ваздухоплова и возила те између ваздухоплова и осталих препрека на маневарским површинама аеродрома, као и у сврху безбједног, редовног и несметаног одвијања ваздушног саобраћаја;

Услуге контроле ваздушног саобраћаја (Air Traffic Services - ATS) - општи појам који означава пружање услуга летних информација, узбуњивања, савјетодавну услугу контроле ваздушног

саобраћаја, контролу ваздушног саобраћаја, обласну контролу ваздушног саобраћаја, прилазну контролу ваздушног саобраћаја и/или аеродромску контролу ваздушног саобраћаја, управљање протоком ваздушног саобраћаја, ваздухопловно информисање те ваздухопловне телекомуникације;

Капетан (Captain) - вођа ваздухоплова;

Висина базе облака - плафон (Ceiling) - висина најнижег слоја облака, изнад земље или воде који покрива више од половине неба испод висине од 6000 метара (20.000 стопа);

Служба (Service) - појам који означава дужности - функције или учињене услуге;

Јединица (Unit) - организација која осигурава извршење одређене услуге;

COSPAS-SARSAT - сателитски систем намијењен да одреди позицију емитовања сигнала ваздухопловног радио средства за узбуњивање и преношење сигнала позиције на фреквенцијама 121.5 и 406 MHz;

Летјелица (Craft) - ваздухоплов било које врсте и величине;

Фаза опасности (Distress Phase - DETRESFA) - ситуација у којој постоји основана сумња да ваздухоплову и особама у њему пријети озбиљна и непосредна опасност или ваздухоплову треба пружити неодложну помоћ;

Узбуњивање о опасности (Distress Alerting) - извјештај о опасности, неприлици или инциденту према јединици која може осигурати или организовати помоћ;

Правац трагања (Direction Finding) - повратни сигнал према прецизно одређеној позицији;

Фаза нужде (Emergency Phase) - општи термин који означава фазу неизвјесности, фазу узбуне или фазу опасности;

Одашиљач позиције у нужди (Emergency Locator Transmitter - ELT) - ваздухопловно радио средство за узбуњивање и преношење сигнала позиције; предајник локатора мјеста удеса ваздухоплова у нужди;

Лажна узбуна (False Alert) - ситуација када RCC прими информацију о могућем ваздухопловном ванредном догађају и провјером утврди да није потребно активирати остале елементе система SAR;

Центар информација у лету (Flight Information Centre - FIC) - центар оспособљен да осигура информације у лету и службу узбуњивања;

Област летних информација (Flight Information Region - FIR) - ваздушни простор одређених димензија у којем се пружају услуге летних информација и обавља узбуњивање;

Служба информисања у лету (Flight Information Service - FIS) - служба која је установљена у циљу давања савјета и обавјештења корисних за безбједно и ефикасно одвијање летова;

План лета (Flight Plan - FPL) - скуп информација о намјераваном лету, или дијелу лета ваздухоплова, које се подносе, у начелу, у писаном облику, надлежној контроли ваздушног саобраћаја;

Опште комуникације (General Communications) - оперативна и отворена веза за кореспонденцију - размјену осталих порука послатих или примљених путем радио везе а које нису у вези са хитности, несрећом или безбједносне поруке;

Глобални позициони систем (мрежа) (Global Positioning System - GPS) - посебна и специфична сателитска мрежа кориштена за везу са мобилном опремом да одреди њену прецизну позицију;

Инцидент (Incident) - догађај који утиче или је могао утицати на безбједно одвијање летења;

Терминал локалног корисника (Local User Terminal - LUT) - земаљска пријемна станица која прима одговарајуће сигнале предајника преко сателита COSPAS-SARSAT система, обрађује их одређујући позицију предајника и просљеђује сигнале;

Контролни центар акције - мисије (Missions Control Centre - MCC) - дио COSPAS-SARSAT система који након прихваћања поруке узбуњивања од крајњег/их локалног/их корисника и осталих контролних центара акције - мисије. Исте дистрибуира одговарајућим спасилачким координационим центрима или другим контакт тачкама за трагање и спашавање;

Ванредна ваздухопловна ситуација (Occurrence) - општи појам који означава несреће, озбиљне инциденте и инциденте, односно сваки догађај који доводи до угрожавања безбједног одвијања ваздушног саобраћаја;

Координатор на мјесту догађаја (On-Scene Co-ordinator - OSC)- особа одређена да координира операције трагања и спашавања унутар дефинисаног подручја;

Оптимални реон трагања (Optimal Search Area) - рејон трагања који ће обезбиједити највећу вјероватноћу успјеха када се трага једнообразно и са свим расположивим начинима трагања;

Покретни радио фар (Personal Locator Beacon - PLB) - лични радио фар кориштен у опасности за узбуњивање и преношење сигнала за самонавођење;

Вођа ваздухоплова (Pilot-in-Command) - пилот одговоран за управљање и безбједност ваздухоплова током лета и на земљи;

Могућа зона (Possibility Area) - најмањи простор у којем је могуће пронаћи све преживјеле или локације објеката трагања;

Оперативни план RCC (Operational Plan RCC) - збирни документ RCC са процедурама - поступцима који регулишу поступке RCC у припреми и вођењу операција SAR;

Спашавање (Rescue) - операција спашавања особа у опасности и прва медицинска помоћ пружена од медицинског и другог особља на мјесту несреће и премјештање на сигурно мјесто;

Спасилачки координациони центар (Rescue Co-ordination Centre - RCC) - центар успостављен за координацију извођења операција трагања и ефикасно организовање службе трагања и спашавања у случајевима ваздухопловних ванредних ситуација у Области трагања и спашавања које покрива;

Подручни центар за трагање и спашавање (Rescue - Sub Centre - RSC) - јединица подређена Спасилачком координационом центру, успостављена за провођење мјера овог другог у складу са посебним одредбама одговарајућих власти;

Трагање (Search) - операција координирана из Спасилачког координационог центра или подручног центра за спашавање користећи расположиво особље и средства за лоцирање особа у опасности;

Рејон трагања (Search Area) - подручје, одређено од стране RCC, који би требао бити претражен. Ово подручје може бити подијељено у неколико мањих зона у циљу додјељивања посебних задатака јединицама које су укључене у операцију трагања.

Координатор трагања и спашавања (Search and Rescue Co-ordinator - SC) - једна или више особа, агенција у оквиру државне администрације са потпуном одговорношћу за успостављање и осигурање услуга трагања и спашавања, као и осигурања да је планирање за ове службе одговарајуће координисано;

Капацитет трагања и спашавања (Search and Rescue Facility) - било који мобилни ресурси, укључујући одређена средства трагања и спашавања који се користе за извршавање операција трагања и спашавања;

Координатор акције трагања и спашавања (Search and Rescue Mission Co-ordinator - SMC) - једна или више особа које су на дужности у Спасилачком координационом центру, а које су привремено одређене за координирање одговора на актуелну или могућу хитну акцију;

План трагања и спашавања (Search and Rescue Plan)- општи термин за документе који постоје на свим нивоима државне и међународне структуре трагања и спашавања, а који уређују циљ и процедуре - поступке који помажу припрему службе за трагање и спашавање;

Тачка контакта за трагање и спашавање (Search and Rescue Point of Contact -SPOC) - спасилачки координациони центри и остале успостављене и државно признате тачке контакта које могу прихватити одговорност за примање података о узбуни од COSPAS-SARSAT система како би спасиле особе које се налазе у опасности;

Област трагања и спашавања (Search and Rescue Region - SRR) - простор дефинисаних димензија у којем се обезбјеђују услуге трагања и спашавања;

Служба трагања и спашавања (Search and Rescue Service - SAR) - јединствена служба задужена за праћење појава ванредних ваздухопловних догађаја, комуникацију, координацију и остале послове у домену трагања и спашавања, укључујући прибављање медицинских савјета, пружање прве помоћи, медицинске евакуације користећи јавне и приватне ресурсе укључујући авионе, хеликоптере и друга средства од помоћи;

Објекат или објекти трагања (Search Object or Search Objects) - летјелица која је нестала или је у опасности или преживјели или докази на које се трагање односи;

Спасилачка јединица (Search and Rescue Unit SRU) - јединица састављена од обученог особља и опремљена потребном опремом за ефикасно вођење операција трагања и спашавања;

Озбиљан инцидент (Serios Incident) - догађај који укључује околности које указују да се несрећа могла догодити;

Извјештај о ситуацији (Situation Report - SITREP) - извјештај о ситуацији којим се преносе информације између Спасилачког координационог центра БиХ и јединица SAR и обрнуто, а које се односе на одређену ваздухопловну ванредну ситуацију, односно SAR операцију;

Фаза неизвјесности (Uncertainty phase - INCERFA) - ситуација у којој постоји неизвјесност у погледу безбједности ваздухоплова и особа у њему;

Непотребна SAR узбуна (Unnecessary SAR Alert) - порука послата од Спасилачког координационог центра за одговарајуће власти када је систем трагања и спашавања непотребно активиран лажном узбуном.

II - ОДГОВОРНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 3.

(Циљеви оснивања службе трагања и спашавања и надлежност за оснивање)

(1) Служба трагања и спашавања у Босни и Херцеговини организује се у циљу ефикасног обављања функције примања информације о ваздухопловним ванредним ситуацијама, потврђивања и преношења обавјештења о опасности, координације свих активности током акција и вођења операција трагања и спашавања.

(2) На основу Закона о ваздухопловству БиХ Савјет министара оснива Комисију за трагање и спашавање за Босну и Херцеговину, с циљем побољшања службе трагања и спашавања у Босни и Херцеговини. У саставу те комисије налазе се представници надлежних министарстава укључених у активности трагања и спашавања.

Члан 4.

(Надлежност и одговорност за трагање и спашавање)

(1) Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, односно Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ (у даљњем тексту: ВН DCA) је надлежна за организацију трагања и спашавања у Босни Херцеговини.

(2) ВН DCA је надлежна за покретање, израду и праћење реализације одредби споразума о сарадњи између служби трагања и спашавања БиХ и служби трагања и спашавања сусједних и других држава.

(3) ВН DCA је одговорна за:

-
- (a) планирање, организацију и рад Службе трагања и спашавања у БиХ и обавјештавање органа, институција и организација укључених у службу трагања и спашавања у БиХ о значајним промјенама у истој,
 - (b) израду прописа за службу трагања и спашавања и службе узбуњивања,
 - (c) закључивање и спровођење споразума са институцијама и организацијама на нивоу БиХ,
 - (d) међуентитетску координацију и координацију између министарстава у земљи,
 - (e) односе са међународним тијелима,
 - (f) иницирање одлука о општој организацији и политици у области трагања и спашавања,
 - (g) рад на припреми и спровођењу закључака Комисије за трагање и спашавање за Босну и Херцеговину (разматрања ранијих ситуација, релевантних извјештаја, те изналажења рјешења у правцу усавршавања процедура и координације свих органа и организација које су укључене у операције трагања и спашавања),
 - (h) организовање вјежби трагања и спашавања на државном и међународном нивоу,
 - (i) организовање учествовања Службе трагања и спашавања у ванредним ситуацијама које нису у вези са ваздухопловним ванредним ситуацијама;
 - (j) дефинисање оперативних захтјева за опремање и комуникације свих елемената система трагања и спашавања у БиХ
 - (k) анализе извјештаја о проведеним операцијама трагања и спашавања.

Члан 5.

(Надлежност и одговорност ентитетских дирекција, других државних органа и организација)

- (1) Федерална дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ (у даљњем тексту: FED CAD) и Републичка дирекција за цивилну ваздушну пловидбу РС (у даљњем тексту: RS CAD) одговорне су за имплементацију правила и процедура за трагање и спашавање које доноси ВН DCA.
- (2) Државни органи, институције и организације из чланова 11. до 23. овог Правилника надлежне су за извршавање операција трагања и спашавања, а у складу са постојећим законима, подзаконским прописима и споразумима који дефинишу међусобне обавезе.
- (3) RS CAD и FED CAD одговорне су за закључивање и имплементацију споразума у области трагања и спашавања постигнутих са организацијама и институцијама на простору ентитета. За закључивање ових споразума неопходна је сагласност ВН DCA.

Члан 6.

(Спасилачки координациони центар БиХ)

- (1) Спасилачки координациони центар БиХ (у даљњем тексту: RCC БиХ) је функционални дио Службе трагања и спашавања БиХ.
- (2) RCC БиХ овлаштен је за координирање вођења операција трагања и спашавања (у даљњем тексту: операција SAR) у Области трагања и спашавања Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: SRR БиХ) која се подудара са Области летних информација Сарајево (у даљњем тексту: FIR Сарајево).
- (3) ВНDCA има овлаштење за надзор над радом RCC БиХ.
- (4) Без одобрења Сектора за ваздухопловну навигацију ВН DCA нису дозвољене никакве измјене у организацији и технологији рада RCC БиХ.
- (5) До успоставе ANSP БиХ, RCC БиХ је унутрашња организациона јединица у саставу RSCAD.

(6) Радна мјеста у RCC БиХ ће бити одређена Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста RSCAD у складу са стандардима који буду утврђени од стране ВН ДСА.

(7) RCC БиХ има свог руководиоца.

(8) Руководилац и особље RCC БиХ одговорни су за редовно и успјешно извршавање свих послова из свог дјелокруга рада, а посебно су дужни:

(a) познавати сва важећа упутства, наредбе и друга нормативна акта и строго их се придржавати,

(b) користити прописану документацију за рад RCC БиХ,

(c) непосредном руководиоцу пријавити сваку неправилност у раду,

(d) надлежној служби за одржавање и непосредном руководиоцу пријавити сваку неисправност уређаја на радном мјесту, насталу током рада,

(e) особље RCC БиХ је дужно стално се усавршавати и своје знање и искуство преносити на друге. Руководилац RCC БиХ ће за сваку календарску годину сачинити План обуке за особље RCC БиХ и водити рачуна о његовој реализацији.

Члан 7.

(Надлежност за провођење операција трагања и спашавања)

(1) Операције трагања и спашавања се проводе у SRR БиХ, на начин утврђен овим Правилником.

(2) Операције могу бити извођене и у SRR сусједних држава, у складу са постигнутим споразумима Босне и Херцеговине и сусједних држава о међусобној сарадњи у области трагања и спашавања, а на позив надлежних органа из сусједних држава и обрнуто.

Члан 8.

(Састав службе трагања и спашавања)

(1) Службу трагања и спашавања чине RCC БиХ, спасилачке хеликоптерске јединице, земаљске спасилачке јединице и тимови, организације које пружају услуге у ваздушној пловидби, сертификовани аеродроми, оператори односно корисници ваздухоплова, особе које су запослене у ваздухопловству или ваздушним лукама или другим објектима за ваздухопловство.

(2) RCC и спасилачке хеликоптерске јединице су у функцији 24 часа дневно.

Члан 9.

(Улога и задаци RCC БиХ)

(1) Основна улога RCC БиХ је да у случају ванредних ваздухопловних догађаја прима и процјењује информације, доноси одлуку о покретању, води и координира операције SAR.

(2) Задатке и послове вођења и координације операција SAR, RCC БиХ остварује кроз:

(a) развијање детаљних планова и процедура за извођење операција трагања и спашавања,

(b) обезбјеђивање расположивих информација од АСС (записи радио веза између АСС и пилота, елементи плана лета, радарски записи, као и остале доступне информације, а које могу утицати на ток извођења операција SAR), као и осталих извора узбуњивања у најкраћем року.

(3) RCC БиХ дужан је да, на редовној основи, ажурира податаке из оперативног плана RCC о извођењу операција, те о промјенама оперативне природе и оних чије би кашњење у објављивању могло онемогућити ефикасан рад, и обавјештава органе, институције и организације које су укључене у службу трагања и спашавања у БиХ о промјенама.

Члан 10.

(Делегација функција)

У вођењу и координирању операција SAR, RCC БиХ може делегирати неке од својих функција Служби контроле ваздушног саобраћаја која је по локацији најближа претпостављеној зони трагања који у том случају постаје Подручни центар за трагање и спашавање. У том случају RCC БиХ врши директну контролу и константно издаје инструкције Подручном центру за трагање и спашавање.

Члан 11.

(Улога хеликоптерских спасилачких јединица)

- (1) Основни задатак хеликоптерских спасилачких јединица је проналажење мјеста несреће, лоцирање тог мјеста и спашавање унесрећених када год је то технички могуће.
- (2) Операције SAR из ваздуха или подршку извршавања операција могу обављати и остале хеликоптерске јединице из државних органа и институција или приватних организација, а према условима из закључених споразума о сарадњи са ВНСА.
- (3) Хеликоптерске спасилачке јединице, на основу постигнутих споразума, налазе се у стању сталне приправности са спремношћу за полијетање у року до 60 минута након добијања сигнала узбуне из RCC БиХ.

Члан 12.

(Одговорност хеликоптерских спасилачких јединица)

- (1) Хеликоптерске спасилачке јединице су одговорне за обуку, одржавање, спремност и одговарајућу опремљеност властитих хеликоптера и посада. Посаде ће поштовати инструкције које RCC БиХ издаје, а у складу са међународним стандардима и препорученим праксама трагања и спашавања и у складу са датом ситуацијом (временски услови, терен, безбједност летења).
- (2) RCC БиХ може одобрити ангажовање хеликоптерских спасилачких јединица из састава оружаних снага БиХ које се налазе у служби дежурства за потребе службе трагања и спашавања у случајевима других несрећа, уколико у датом тренутку нема ваздухопловног ванредног догађаја. Прије издавања одобрења за ангажовање подносилац захтјева мора имати одобрење надлежног министарства одбране и доставити га RCC БиХ у писменој форми.

Члан 13.

(Улога земаљских спасилачких јединица)

Земаљске спасилачке јединице и тимови као посебне организационе јединице или јединице које се формирају унутар органа, институција или организација са којима су закључени споразуми о кориштењу њихових људских и материјалних потенцијала за потребе трагања и спашавања у Босни и Херцеговини, ангажују се на позив из RCC БиХ за извођење операција трагања на терену или спашавања унесрећених.

Члан 14.

(Улога цивилне заштите)

- (1) Сходно инструкцијама из RCC БиХ, а у складу са потписаним споразумима, јединице цивилне заштите у зони мјесне надлежности изводе операције на терену преко надлежног координатора на мјесту догађаја који издаје задатке односној јединици, координира активности других земаљских јединица и тимова од трагања на терену до организовања спашавања унесрећених уз подршку хитне медицинске помоћи и других релевантних органа.
- (2) Операције из става 1. укључују:
 - (а) ангажовање тимова за "БРЗИ ОДГОВОР" из састава тимова за уништавање неексплодираних убојитих средстава на пословима разминурања, ради стварања сигурних услова за рад других учесника у акцији спашавања и извлачење рањених или погинулих особа са мјеста ваздухопловне несреће и на

пословима деминирања и уклањања неексплодираних убојитих средстава, као и провјеру загађености минама мјеста вазуодпловне несреће, уколико Центар за уклањање мина Босне и Херцеговине достави информацију RCC БиХ да је исто загађено минама или се сумња да је загађено,

(b) ангажовање службе осматрања и обавјештавања,

(c) ангажовање и других снага и средства заштите и спашавања у складу са законским прописима у БиХ о мјерама заштите и спашавања.

Члан 15.

(Улога оружаних снага)

На захтјев из RCC БиХ, а у складу са потписаним споразумима, Оружане снаге БиХ ће осигурати потребне људске и материјалне ресурсе који су им на располагању за извођење операција трагања и спашавања на терену.

Члан 16.

(Улога полицијских снага)

Полицијске снаге ће у складу са потписаним споразумима, а по захтјевима из RCC БиХ, током извођења операција трагања и спашавања пружати сву неопходну помоћ кроз ангажовање интервентних и хеликоптерских јединица за потребе трагања, полицијску асистенцију и учествовање у пружању помоћи унесрећеним на мјесту несреће, обезбјеђивање лица мјеста и ширег локалитета мјеста несреће, регулисање саобраћаја у циљу бржег приступа возила за спашавање, заштиту локалитета од приступа неовлашћених особа, заштиту остатака ваздухоплова, помоћ у преношењу захтјева и информација од RCC БиХ спасилачким јединицама на терену, процјену потребе и евентуално формирање оперативног центра полицијских снага и остале полицијске активности у провођењу операција SAR.

Члан 17.

(Улога Центра за уклањање мина Босне и Херцеговине)

(1) Центар за уклањање мина Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: ВН МАС) надлежан је за осигурање ажурираних информација за RCC БиХ у вези са ризиком од мина и неексплодираних убојитих средстава на локалитету пада ваздухоплова.

(2) ВН МАС ће, у складу са потписаним споразумима, а на сваки захтјев RCC БиХ или цивилне заштите осигурати информације у случају извођења операције трагања и спашавања.

(3) ВН МАС ће на захтјев RCC БиХ помоћи у ангажовању организација и институција које имају задатак уклањања мина и неексплодираних убојитих средстава уколико постоји сумња да је подручје ваздухопловне несреће загађено или може бити загађено минама или неексплодираним убојним средствима.

Члан 18.

(Улога Државне граничне службе Босне и Херцеговине)

(1) Државна гранична служба БиХ (ДГС БиХ) ће, у складу са потписаним споразумима, а по захтјеву RCC БиХ, пружати помоћ у вршењу операција SAR ангажујући теренске уреде и јединице у својој зони одговорности на територији Босне и Херцеговине.

(2) ДГС БиХ ће, у складу са споразумима о сарадњи између служби трагања и спашавања БиХ и служби трагања и спашавања сусједних и других држава омогућити прелазак државне границе свим тимовима и јединицама из сусједних и других држава у БиХ, и обрнуто, у случају да се затражи помоћ из RCC БиХ, односно надлежног центра из сусједних и других држава.

Члан 19.

(Улога здравствених установа)

Здравствене установе у БиХ ће, у складу са потписаним споразумима, пружати помоћ у операцијама SAR кроз ангажовање својих људских потенцијала и медицинске опреме за пружање хитне медицинске помоћи и хоспитализацију повријеђених у ваздухопловним несрећама.

Члан 20.

(Улога ЕУФОР-а)

Снаге ЕУФОР ће по упућивању захтјева из RCC БиХ, докле год су присутне на територији Босне и Херцеговине, а сходно Меморандуму о разумијевању између СФОР (чији је наследник ЕУФОР) и Министарства вањске трговине и економских односа БиХ о сарадњи и подршци СФОР операцијама SAR у БиХ, обезбјеђивати све расположиве информације које су корисне за операције трагања и спасавања, посебно оне које се односе на цивилне или војне VFR летове, сопствене летове унутар зона трагања, као и учешће сопствених хеликоптера у трагању и осталих потенцијала за подршку локалним земаљским спасилачким јединицама.

Члан 21.

(Улога аеро клубова и других специјализованих организација и удружења)

У складу са потписаним споразумима Аеро клубови и ваздухопловна удружења осигураће информације и подршку у операцијама трагања по захтјеву RCC БиХ, као и на властиту иницијативу, а по добијеном одобрењу из RCC БиХ.

Члан 22.

(Улога специјализованих јединица за спасавање)

RCC БиХ ће у складу са потписаним споразумима, ангажовати специјализоване јединице за спасавање као што су: горске службе спасавања, клубови спасилаца, вишенамјенске теренске екипе Црвеног крста, ловачка удружења и друге, за операције SAR у складу са указаном потребом и могућностима истих.

Члан 23.

(Улога COSPAS-SARSAT)

RCC БиХ ће као тачка контакта трагања и спасавања у Босни и Херцеговини у свом раду користити информације добијене од Контролног центра акције (мисије) COSPAS-SARSAT организације које се односе на одређивање координата емитованог сигнала одашиљача позиције у нужди унутар SRR БиХ.

Члан 24.

(Остале обавезе RCC у складу са закљученим споразумима)

RCC БиХ ће у складу са закљученим споразумима између БиХ и других држава (док су на снази), а којима је делегирана одговорност за пружање услуга обезбјеђења ваздушног саобраћаја, од надлежних центара обласне контроле добијати у најкраћем року неопходне информације за успјешно извођење операција SAR. То се прије свега односи на: записе радио веза између АСС-а и пилота, елементе плана лета, радарске записе, као и остале доступне информације, а које могу утицати на ток извођења операција SAR.

III - СИСТЕМ УЗБУЊИВАЊА

Члан 25.

(Извори узбуњивања)

(1) Јединице АТС које пружају услуге контроле ваздушног саобраћаја у FIR Сарајево су примарна мјеста прикупљања свих потребних информација о ваздухоплову у нужди. По проглашавању једне од

фази нужде, јединице АТС су обавезне да узбуњују RCC БиХ и тако иницирају поступак трагања и спасавања.

(2) Узбуњивање се врши за све ваздухоплове који подлијежу контроли ваздушног саобраћаја, остале ваздухоплове за које је предат план лета или на други начин познати организационим јединицама које пружају услуге контроле ваздушног саобраћаја и ваздухоплове којима пријети или су предмет незаконитог ометања.

(3) Остали извори обавјештавања RCC БиХ о ванредној ваздухопловној ситуацији су:

(a) COSPAS/SARSAT - MCC у Барију,

(b) емитовање сигнала опасности на 121,500 MHz у RCC БиХ,

(c) ваздухоплови у лету,

(d) оперативни центар међународних стабилизацијских снага,

(e) ваздухопловне компаније, аеро клубови, приватни или комерцијални авио - оператори, породице или родбина путника у авиону,

(f) локални органи као што су полиција, цивилна заштита, општине и кантони, као и други који су евентуално обавјештени о ваздухопловној несрећи,

(g) свјedoци.

Члан 26.

(Надлежност за проглашење узбуне и покретање трагања и спасавања)

(1) Проглашење узбуне је у надлежности јединица АТС и RCC БиХ. Јединице АТС и RCC БиХ су мјеста која су у могућности да прикупе све информације и да процијене неопходност проглашења узбуне.

(2) Јединице АТС ће о свакој информацији о ванредној ваздухопловној ситуацији коју директно добију, одмах обавијестити RCC БиХ како би се могла прогласити узбуна и покренути и евентуално покренути операцију трагања и спасавања.

Члан 27.

(Улога других извора у поступку узбуњивања)

Други извори наведени у члану 25., одмах по сазнању о могућем ваздухопловном ванредном догађају достављају информације директно RCC БиХ путем расположивих средстава везе или посредно путем надлежних органа, као што су полиција или цивилна заштита.

Члан 28.

(Фазе узбуњивања)

(1) Постоје три фазе узбуњивања: фаза неизвјесности (у даљњем тексту: INCERFA), фаза узбуне (у даљњем тексту: ALERFA) и фаза опасности (у даљњем тексту: DETRESFA).

(2) INCERFA се проглашава од стране јединица АТС или RCC БиХ у случајевима:

(a) ако није примљена никаква информација о ваздухоплову у периоду од 30 минута од времена кад се ваздухоплов требао јавити, односно 30 минута од неуспјелог покушаја успостављања радиокомуникације, у зависности од тога шта је раније, или

(b) ако ваздухоплов није слетио у периоду од 30 минута након предвиђеног времена доласка које је прослијеђено контроли ваздушног саобраћаја, односно предвиђеног времена доласка, прорачунатог од стране контроле ваздушног саобраћаја, у зависности шта је касније.

-
- (3) ALERFA се проглашава од стране јединица АТЦ или RCC:
- (a) након што покушаји током фазе INCERFA да се успостави веза или разни захтјеви за информацијом нису дали никакве резултате, или
 - (b) ако је ваздухоплову издато одобрење за слијетање, а није слетио унутар 5 минута након предвиђеног времена за слијетање и радиокомуникација с њим није успостављена, или
 - (c) ако ваздухоплову пријети незаконито ометање или је предмет незаконитог ометања.
- (4) DETRESFA се проглашава:
- (a) ако током фазе узбуне сви поновљени покушаји да се успостави радиокомуникација нису дали резултат, а сви даље мјере истраживања и покушаји да се сазна било какав податак указују на вјероватноћу да се ваздухоплов налази у опасности, или
 - (b) ако се залихе горива у ваздухоплову сматрају потрошеним или недовољним за безбједан завршетак лета, или
 - (c) ако је примљена информација о смањеној оперативној способности ваздухоплова у таквој мјери да је извјесно његово принудно слијетање, или
 - (d) ако је примљена информација или постоји оправдана вјероватноћа да ваздухоплов изводи или је извео принудно слијетање.
- (5) Искључујући горе наведене одредбе, INCERFA и DETRESFA се неће проглашавати ако се оправдано вјерује да не постоји опасност по безбједност ваздухоплова и особа у ваздухоплову.

Члан 29.

(Улога јединица контроле ваздушног саобраћаја у поступку узбуњивања)

- (1) Јединице АТЦ су под свим околностима и без разлике одговорне за службу узбуњивања у оквиру радног времена и за гаранцију брзог и сигурног преноса информација према RCC БиХ у свим ситуацијама када је то неопходно, а у складу са ICAO DOC. 4444 (поглавље 7.4.2) и Анекса 11 (поглавље 5.1).
- (2) Пренос информација се састоји од:
- (a) алармирања RCC БиХ кад је год ваздухоплову потребна помоћ,
 - (b) пружања неопходне подршке RCC БиХ како би се припремиле операције SAR под најбољим могућим условима.

Члан 30.

(Садржај Извјештаја јединице АТЦ о ванредној ваздухопловној ситуацији)

- (1) Извјештај јединице АТЦ према RCC БиХ мора садржавати сљедеће податке наведеним редосљедом:
- (a) ознаку фазе узбуњивања (INCERFA, ALERFA или DETRESFA),
 - (b) назив организационе јединице која доставља податке,
 - (c) врсту нужде,
 - (d) значајне информације из плана лета (позивни знак, тип ваздухоплова, вријеме полијетања, предвиђено вријеме слијетања, рута, стварна брзина, трајање лета, алтернативни аеродроми, број лица у ваздухоплову, опрема за спашавање, радио опрема),

-
- (e) назив организационе јединице која је имала задњи контакт са ваздухопловом, вријеме и радиофреквенцију,
 - (f) задњи извјештај о позицији и начин на који је позиција утврђена,
 - (g) боју и разликовне особине ваздухоплова,
 - (h) мјере које је већ предузела организацијска јединица која доставља податке,
 - (i) остале сврхисходне податке, посебно информације о врстама опреме за лоцирање позиције у случају нужде и опреме за спашавање у ваздухоплову.
- (2) Поред горе наведених података неодложно се морају доставити и сљедећи подаци у RCC БиХ:
- (a) све употребљиве додатне информације као што су: записи радио веза између центра АТС-а и пилота, радарски записи, као и остале доступне информације, а које могу утицати на ток извођења операција SAR, као и информације о развоју ситуације кроз редослиједом објављене фазе узбуњивања, или
 - (b) информацију да је ситуација нужде окончана.
- (3) Када то захтијева хитност ситуације, надлежна контрола која обавља послове и задатке прилазне контроле ваздушног саобраћаја, мора прво обавијестити оне надлежне аеродромске службе које могу неодложно пружити потребну помоћ и предузети све потребне мјере за њихово узбуњивање, а након тога обавијестити RCC БиХ.

IV - ОПЕРАЦИЈЕ ТРАГАЊА И СПАШАВАЊА

Члан 31.

(Оперативне мјере RCC)

- (1) RCC БиХ ће сваку добијену информацију о могућем ваздухопловном ванредном догађају сматрати вјеродостојном све док се другачије не установи.
- (2) Одмах по пријему информације о ваздухоплову у нужди од јединице АТС, RCC БиХ ће процијенити такву информацију како би се могао одредити степен захтијеване акције.
- (3) Када прими информацију о могућем ваздухопловном ванредном догађају из других извора, осим од јединице АТС, RCC БиХ ће, сходно извору добијања информација извршити одговарајућу провјеру, одредити којој фази узбуњивања одговара дата ситуација и покренуће неопходну акцију у случају потребе.
- (4) Провјера и процјена свих информација, без обзира на извор оглашавања узбуне ће у RCC БиХ бити предузета по утврђеним листама поступака у случају акције трагања и спашавања ("check" листама) у односу на сваки извор добијања информације.
- (5) У случају када RCC БиХ прими информацију од Контролног центра акције (мисије) COSPAS-SARSAT организације о емитовању сигнала одашиљача позиције у нужди са координатма на територији ван SRR БиХ или када прими исти сигнал путем својих уређаја, а постоји могућност да се ваздухоплов у нужди налази изван SRR БиХ исту ће прослиједити надлежном центру те државе.

Члан 32.

(Одговорност дежурног координатора акције трагања и спашавања из RCC БиХ)

- (1) Дежурни координатор акције трагања и спашавања из RCC БиХ (у даљем тексту: SMC) ће о свакој ванредној ситуацији - акцији трагања и спашавања обавјештавати одговорне особе - координаторе трагања и спашавања (у даљем тексту: SC) у BH DCA, RS CAD i FED CAD.
- (2) Информација о ванредном ваздухопловном догађају просљеђује се након предузетих радњи из члана 35. овог Правилника. Минималан садржај информације ће бити сљедећи:

-
- (a) вријеме, мјесто и опис ванредног ваздухопловног догађаја,
 - (b) име власника, ваздушног оператора или носиоца права располагања ваздухоплова, ако постоји,
 - (c) тип ваздухоплова, број чланова посаде и лица у ваздухоплову,
 - (d) предузете мјере од стране RCC БиХ.
- (3) Циљ обавјештавања SC је просљеђивање и размјена потребних података између RCC, ентитетских дирекција за цивилно ваздухопловство и ВНДСА, те пружање помоћи особљу RCC у извођењу SAR операција.
- (4) Информацију о лажној SAR узбуни RCC БиХ ће прослиједити одговорној особи - SC у RS CAD, који исту након обраде доставља SC у ВН DCA и FED CAD.
- (5) SC из RS CAD ће SC у ВН DCA и FED CAD полугодишње достављати извјештај о активностима RCC БиХ укључујући у то и статистичке податке о проведеним операцијама SAR и лажним узбунама.

Члан 33.

(Просљеђивање информације)

ВНДСА ће након почетног обавјештавања, као надлежни орган за почетну организацију истраге о несрећи или инциденту, прослиједити информацију релевантним органима, институцијама и агенцијама, сходно Правилнику за истраживање ваздухопловних инцидената и несрећа ("Службени гласник БиХ", бр. 44/04).

Члан 34.

(Обавеза RCC БиХ по добијању информације)

- (1) По добијању информације о ваздухоплову у нужди и могућем ваздухопловном ванредном догађају од извора из члана 25. овог Правилника, особље RCC БиХ предузима следеће радње:
- (a) започети вођење документације,
 - (b) припремити материјал-карте за унос података,
 - (c) провјерити статус и иницирати стање предузбуне спасилачким хеликоптерским јединицама,
 - (d) скупљати и провјеравати информације о поријеклу узбуне и врсти инцидента,
 - (e) процијенити све информације у циљу дефинисања величине и обима могуће акције трагања и спасавања и развијања ситуације и ризика за угрожени ваздухоплов и лица, те
 - (f) донијети одлуку о проглашењу једне од фаза узбуњивања и покретању стварне операције SAR након проглашења DETRESFA или прекиду активности у случају лажне узбуне.
- (2) По објављивању фазе опасности, координирајући акцију трагања и спасавања, RCC ће обавјештавати све спасилачке координационе центре или надлежне органе који би могли бити укључени у акцију, о свим околностима нужде и накнадном развоју догађаја.

Члан 35.

(Оперативне мјере)

Оперативне мјере које RCC БиХ предузима у свим фазама детаљно су описане и у оперативном плану RCC БиХ. RCC БиХ ће предузети следеће мјере:

- (a) INCERFA

-
- упућивати питања свим аеродромима и свим АТС центрима,
 - прикупљати, провјеравати и процјењивати све информације које су примљене из разних извора који нису ваздухопловни,
 - упозорити све ваздухоплове у ваздуху (да би се открио било какав сигнал за узбуну или позив).

(b) ALERFA

- од АТС центара тражити све комплементарне информације које су му неопходне, као на примјер: комплементарне информације из плана лета (информације које нису до тада достављене), основни елементи у вези са рутом који су добијени кроз радио, односно радарске контакте, те информације које су примљене из компаније или од оператора, елементи који се односе на могући сигнал опасности, уколико га није упутио COSPAS-SARSAT оперативни центар,
- позвати хеликоптерске јединице да се припреме за фазу предузбуне и појачане спремности.

(c) DETRESFA

- и даље прикупљати информације о конкретном случају и наставља активности које су предузете током претходне фазе, иницирати акцију одговарајућих хеликоптерских и земаљских спасилачких јединица,
- тражити од надлежног АТС центра запис свих радио веза и радарских података с циљем установљавања позиције ваздухоплова, процијенити степен неизвјесности те позиције и, на бази ових информација и околности, дефинисати оптималну област која ће бити претражена,
- прикупљати податке о временским условима на рути лета, као и податке о временским условима који су релевантни за хеликоптере који врше трагање,
- тражити од ваздухоплова у лету и свих опремљених станица да прате авио-фреквенцију и фреквенцију опасности, пруже помоћ авиону у опасности свим расположивим средствима,
- обавијесте RCC БиХ о свим новим информацијама (ослушкују трансмисију ваздухоплова у опасности или предајника-локатора за нужду, помогну ваздухоплову у опасности уколико је то изводљиво, информишу RCC БиХ о сваком развоју догађаја,
- обавијестити сусједне RCC или надлежне органе за послове SAR чија помоћ би се вјероватно могла тражити или који могу бити заинтересовани за акцију,
- обавијестити придружену јединицу службе контроле летења, када је информација о нужди примљена из другог извора,
- Од расположивих информација саставити план вођења акције трагања и спашавања која се захтијева и саопштити такав план органима власти ради благовременог управљања таквом акцијом,
- Кориговати, ако је то неопходно, управљање акцијом трагања и спашавања.

Члан 36.

(Ангажовање спасилачких јединица)

- (1) Спасилачке јединице се за спровођење операција SAR ангажују по захтјеву RCC БиХ, а у свом раду поступају по одредбама закључених споразума о ангажовању снага и средстава за потребе трагања и спашавања, као и у складу са документима који регулишу њихов рад.
- (2) Спасилачке јединице достављају RCC БиХ извјештаје прописане овим Правилником.

Члан 37.

(Координација активности на мјесту несреће)

Генерални директор ВН ДСА ће након консултација са директорима FED CAD и RS CAD упутити једну особу или више особа из структура цивилне ваздухопловне власти у дефинисано подручје трагања или на мјесто несреће, уколико је исто до тада пронађено, а у циљу координације активности са координаторима на мјесту догађаја и другим структурама укљученим у извођење операције SAR.

Члан 38.

(Обавезе координатора)

(1) Координатори на мјесту догађаја који координишу операцијама SAR унутар дефинисаног подручја ће:

(а) сходно инструкцијама из RCC БиХ, издати задатке јединицама у њиховој зони одговорности и информисати RCC о квантитету и припремљености опреме за трагање и спашавање,

(b) стално информисати RCC БиХ о развоју догађаја,

(c) по проналаску мјеста несреће координисати спашавање преживјелих, евакуацију страдалих, те до отпочињања активности комисије или истражилаца на мјесту несреће координисати да локална полиција или спасилачка јединица која је укључена, предузме кораке заштите мјеста несреће и помогне предстојећу истрагу,

(d) у случају проналаска ваздухоплова или робе која је превожена ваздухопловом или било шта што се тиче таквог ваздухоплова или такве робе, или ако постоји разлог да се претпостави да је дошло до ваздухопловне несреће, осигурати да ништа што је пронађено не смије бити уклоњено или размјештено без допуштења полиције или комисије или истражилаца, осим ако су такве акције предузете ради спашавања људског живота или из других изузетних разлога.

(e) осигурати да било које лице које је ступило у посјед имовине на коју се односи претходни став о томе одмах обавијести полицију или комисију или истражиоца, који ће имати право да преузму ту имовину уколико то сматрају потребним.

(f) осигурати да се до доласка одговарајуће квалификоване комисије за истраживање несреће или истражилаца, олупина ваздухоплова не помјера више него што је то потребно за спашавање особа у ваздухоплову и одношење тијела погинулих особа.

(2) Сви помјерени предмети се чувају на мјесту несреће у складу са праксом и поступцима који су уобичајени у истрази несрећа.

Члан 39.

(Посебна ситуација у близини аеродрома)

(1) У случају да се несрећа догоди у оквиру или у непосредној близини аеродрома (према подручјима која су дефинисана Програмом безбједности одговарајућег аеродрома), организација операција спашавања се врши по плану спашавања на аеродрому.

(2) RCC је и даље одговоран за операције трагања уколико су потребне, као и за општу координацију елемената који нису садржани у Програму безбједности аеродрома.

(3) Све информације, као и захтјеве за ангажовање спасилачких јединица и које нису обухваћене Програмом безбједности аеродрома, оперативни центар аеродрома, односно одговорна особа треба упутити RCC БиХ.

(4) RCC БиХ ће ангажовати расположиве спасилачке јединице ради испуњавања захтјева оперативног центра аеродрома.

(5) У свим случајевима директна координација између RCC БиХ и аеродрома представља општи принцип који је потребно стриктно поштовати.

(6) У ситуацији када RCC БиХ сматра да је то безбједније, координација ваздушних операција трагања (превенција судара у ваздуху) се повјерава локалном центру АТС.

Члан 40.

(Обавјештавање јавности)

- (1) RCC БиХ извјештава генералног директора ВН DCA у случају ваздухопловне несреће или друге ванредне ваздухопловне ситуације одмах након проглашења DETRESFA.
- (2) Генерални директор ВН DCA је надлежно лице за обавјештавање јавности и медија.
- (3) Генерални директор ВН DCA може овластити лице из ВНDCA или ентитетских дирекција које ће вршити послове из претходног става овог члана.
- (4) Из RCC БиХ се неће давати никакве информације о току вођења операција трагања и спасавања, осим у случају добијања овлаштења од стране генералног директора ВНDCA.

Члан 41.

(Привремена обустава и завршетак операције SAR)

- (1) Операције SAR могу бити привремено обустављене (супендоване) у сљедећим случајевима:
 - (a) када су сви вјероватни рејони темељно претражени,
 - (b) када су све вјероватне зоне и локације испитане,
 - (c) када су сва испитивања и истраживања на позицији ваздухоплова исцрпљена,
 - (d) када нису пронађени остаци ваздухоплова, није их могуће наћи и не постоји могућност да се пронађу преживјели,
 - (e) када се процијени да не постоји никаква шанса да су путници и посада преживјели, односно утврди да би наставак операције трагања био без значајних изгледа за успјех.
- (2) Одлуку о привременој обустави операција доноси генерални директор ВНDCA. Приликом доношења одлуке о привременој обустави, од стране ВНDCA ће бити дефинисано вријеме настављања SAR операција.

Члан 42.

(Општи услови за завршетак операција SAR)

- (1) Општи услови за завршетак операције SAR су:
 - (a) добијена информација да објекат трагања није више у опасности,
 - (b) добијена и потврђена информација да је ваздухоплов због којег је вођена акција трагања и спасавања негдје безбједно слетио,
 - (c) остаци ваздухоплова пронађени, преживјелим пружена помоћ, односно, сви путници из ваздухоплова пронађени.
- (2) У случајевима из става 1. тачке (a) и тачке (b) овог члана, одлуку о завршетку операције SAR доноси RCC БиХ, а у случају из става 1. тачке (c) одлуку доноси генерални директор ВН DCA.
- (3) О донесеној одлуци о завршетку акције RCC ће обавијестити све органе, службе и организације које су биле ангажоване.

Члан 43.

(Извјештаји и анализе о проведеним операцијама SAR)

Извјештаји RCC БиХ и осталих елемената система трагања и спашавања укључених у спровођење операција SAR се разматрају и анализирају на редовним сједницама Комисије за трагање и спашавање, а уколико то буде оцијењено неопходним, ВН DCA ће затражити од Комисије да одржи посебну сједницу након одређеног ванредног ваздухопловног догађаја.

V - ОБУКА

Члан 44.

(Обавеза провођења обуке)

Сви елементи система трагања и спашавања у БиХ су обавезни проводити обуку за извршавање задатака преузетих из споразума о ангажирању снага и средстава за потребе трагања и спашавања, као и судјеловати у заједничкој обуци и вјежбама провјере спремности за операције трагања и спашавања по програму обуке ВН DCA.

VI - ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

(Додаци)

Саставни дио овог Правилника чине:

Додатак 1: Скраћенице

Додатак 2: Максимално вријеме за почетак фаза нужде

Додатак 3: Адреса и телефонски именик RCC БиХ

Додатак 4: Визуелни сигнали земља - ваздух који користе преживјели

Додатак 5: Визуални сигнали земља - ваздух који користи служба SAR

Додатак 6: Обрасци извјештавања

VII - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

(Ступање на снагу)

- (1) Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".
- (2) Овај Правилник ће се објавити и у службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Број 03-293.6-167/06
13. фебруара 2006. године
Сарајево

Генерални директор
Ђорђе Ратковица, с. р.

ДОДАТАК 1

СКРАЋЕНИЦЕ

A/C Ваздухоплов

A/D Аеродром

ACC Центар обласне контроле летења

AES Ваздухопловна земаљска станица

AFN Фиксна ваздухопловна мрежа

AFTN Непокретна ваздухопловна телекомуникацијска мрежа

AIP Зборник ваздухопловних информација

AIS Служба ваздухопловних информација

ATC Контрола ваздушног саобраћаја

ATS Оперативне услуге контроле ваздушног саобраћаја

COSPAS-SARSAT Сателитски систем за одређивање позиције емитовања сигнала ваздухопловног радио средства за узбуђивање и преношење сигнала позиције

DF Правац трагања

ELT Одашиљач позиције у нужди

ETA Предвиђено вријеме доласка

FIC Центар летних информација

FIR Област летних информација

FPL План лета

GHz Гигахерц

GPS Глобални позициони систем - мрежа

GNSS Глобални навигацијски сателитски систем

HF Висока фреквенција (3.000 - 30.000 kHz)

ICAO Међународна организација за цивилно ваздухопловство

IFR Правила за инструментално летење

IMC Метеоролошки услови за летење помоћу инструмената

KHz Килохерц

LUT Терминал локалног корисника

MCC Контролни центар акције - мисије

MF Средња фреквенција (300 - 3.000 kHz)

MHz Мегахерц

NM Наутичка миља

NOTAM Обавјештење за летаче

OSC Координатор на мјесту догађаја

PLB Покретни радио фар

RCC Спасилачки координациони центар

RF Радио фреквенција

RTF Радиотелефонска комуникација

SAR Трагање и спашавање

SARPs Међународни стандарди и препоручене праксе

SART Одашиљач за трагање и спашавање

SC Координатор за трагање и спашавање

SCC Комисија за трагање и спашавање

SELCAL Систем селективног позивања

SITREP Извјештај о ситуацији

SMC Координатор акције трагања и спашавања

SPOC Тачка контакта за трагање и спашавање

SRR Област трагања и спашавања

SRU Спасилачка јединица

UTC Универзално свјетско мјерење времена

VFR Правила за визуелно летење

VHF Врло висока фреквенција (30-300 MHz)

VMC Метеоролошки услови за летење при спољној видљивости

UHF Ултра висока фреквенција (300-3.000 MHz)

МАКСИМАЛНО ВРИЈЕМЕ ЗА ПОЧЕТАК ФАЗА НУЖДЕ

		INCERFA	ALERFA	DETRESFA	
ЗА СВЕ ЛЕТОВЕ	Сигнал опасности Mayday-SOS-A7700	-	-	H+5	
	Сигнал узбуне Panne-panne-XXX- RDBA	-	H+5	зависно од околности	
	Незаконито ометање A7500	-	H+5	зависно од околности	
	Истовремен губитак радио везе (ако је обавезна) и радарског контакта	-	H+5	H+10	
	Губитак радио везе у аеродромској зони и прилазу за слетање	-	H+5	H+10	
	Нема радио везе при напуштању аеродромске зоне	H+10	H+20	H+30	
	КОНТРОЛИСАНИ ЛЕТОВИ	Губитак радио везе	H+10	H+20	H+30
НЕКОНТРОЛИСАНИ ЛЕТОВИ	Постоји FPL	без радио везе осим потребе	H+30	H+60	H+90
		авион није слетио на вријеме	H+30	H+60	H+90
	без плана летења		зависно од околности		

Приказана табела је у складу са ICAO препорукама из Doc. 4444 (поглавље 7.4.2 и Анекса 11 (поглавље 5.1)).

Ознака **H** означава вријеме када се успоставило да постоји угрожавање безбједности по ваздухоплов, односно по пријему обавјештења у RCC БиХ.

АДРЕСА И ТЕЛЕФОНСКИ ИМЕНИК RCC БИХ

Адреса:

Спасилачки координациони центар БиХ /RCC БиХ/
Контрола летења Бања Лука
Маховљани бб
78250 Лакташи

Телефонски именик RCC БиХ

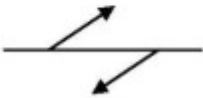

051/ 530-541 – објављен
532-361 – објављен
530-482 – тел/факс,
530-480 – централа службе контроле летења Бања Лука
1262 – кратки SAR број (без употребе предпозива 051)

Е-mail адреса: sar-rcc@rscad.org

ВИЗУЕЛНИ СИГНАЛИ ЗЕМЉА - ВАЗДУХ КОЈИ КОРИСТЕ ПРЕЖИВЈЕЛИ

Бр.	Порука	Знак
1.	Потребна помоћ	
2.	Потребна медицинска помоћ	
3.	Не или негирајуће	
4.	Да или потврдно	
5.	Наставити у овом смјеру	
<p>Упутства за употребу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сигнали не смију бити мањи од 8 ft /2,5 м/ 2. Пазити да сигнали буду положени тачно како је приказано 3. Осигурати што је већи контраст боја између сигнала и позадине 4. Начинити све да се привуче пажња на други начин, нпр. радиом, заставама, димом, рефлексијом свјетла 		

ВИЗУЕЛНИ СИГНАЛИ ЗЕМЉА - ВАЗДУХ КОЈЕ КОРИСТИ SAR СЛУЖБА

Бр.	Порука	Знак
1.	Операција је завршена	
2.	Нашли смо све особе	
3.	Нашли смо само неке особе	
4.	Не можемо наставити. Враћамо се у базу.	
5.	Подијелили се у двије групе. Свака наставља у означеном смјеру.	
6.	Примљена информација да је ваздухоплов у овом смјеру.	
7.	Ништа није пронађено. Настављамо с потрагом.	

SITREPs - Извјештаји о ситуацији

Извјештај о ситуацији (SITREP) се користе као начин преношења информација за одређени SAR догађај. Спасилачки координациони центар (RCC) ће SITREP користити у циљу достављања информација Подручним спасилачким центрима и надлежним службама у Босни и Херцеговини које могу бити укључене у ванредним ваздухопловним ситуацијама, а када се тражи ангажовање или припрема за ангажовање тих јединица. SITREP се може користити и као начин преношења информација између свих јединица и тимова на терену, који су укључени у операцију трагања и спасавања, као и начин за обавјештавање надлежних институција о развоју ситуације на терену.

SITREP се може бити у краткој и пуна форми.

КРАТКА ФОРМА: Када се хитно преносе битни подаци приликом захтјевања за помоћ или за обезбјеђивање почетне информације о несрећи и она садржи сљедеће информације који би требали бити обезбјеђени:

ТИП ХИТНОСТИ (Унијети о каквој се ситуацији ради – несрећа/хитна потреба)

ДАТУМ И ВРИЈЕМЕ (UTC или локално)

ОД: (Унијети назив организације)

КОМЕ:

SAR SITREP (БРОЈ)

A. ПОДАЦИ О УНЕСРЕЂЕНОМ А/Ц (Назив/позивни знак, држава)

B. ПОЗИЦИЈА (Локација, координате)

C. СИТУАЦИЈА (Природа несреће/хитности)

D. БРОЈ ОСОБА

E. ЗАХТЈЕВ ЗА ПОМОЋ

F. ОРГАНИЗАЦИЈА СА КОЈОМ ЈЕ ОБАВЉЕНА КООРДИНАЦИЈА АКТИВНОСТИ

ПУНА ФОРМА: Када се прослеђују опширније и ажуриране информације током SAR операције, сљедеће додатне појединости би требале бити достављене као дио SITREP:

G. ОПИС НЕСРЕЋЕ (Физички опис, власник/изнајмљивач, терет који је превожен, лет из/за, опрема за спасавање у а/с)

H. ВРИЈЕМЕ НА МЈЕСТУ ДОГАЂАЈА (вјетар, температура ваздуха, видљивост, прекривеност облака/висина базе облака, барометарски притисак)

J. ПРЕТНОДНО ПРЕДУЗЕТЕ РАДЊЕ

K. РЕОН ТРАГАЊА (По плану из RCC)

L. ИНСТРУКЦИЈЕ ЗА ДОДАТНУ КООРДИНАЦИЈУ

M. ПЛАНОВИ

N. ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Укључујући вријеме завршетка операције SAR)

ПОТПИС _____

ИЗВЈЕШТАЈ СПАСИЛАЧКОГ КООРДИНАЦИОНОГ ЦЕНТРА
О ОПЕРАЦИЈИ ТРАГАЊА И СПАШАВАЊА

ИЗВЈЕШТАЈ RCC ВИН О ВАЗДУХОПЛОВНОМ ВАНРЕДНОМ ДОГАЂАЈУ

_____ (Дан/мјесец/година)

_____ (Вријеме-UTC)

1. Фаза нужде: INCERFA ALERFA DETRESFA

2. Организација или особа која пријављује:

Име: _____

Занимање: _____

Кућна адреса: _____

Телефон: _____

Адреса на послу: _____

Телефон: _____ Факс: _____

Имена и адресе свједока: _____

3. Природа и мјесто несреће: _____

Вријеме опажања догађаја: _____

Локација посматрача догађаја: _____

4. Битне информације из плана лета

Регистрација ваздухоплова: _____ Тип: _____

Врста навигацијске опреме: _____

Тачка полетања: _____ Вријеме: _____

(UTC)

Очекивана рута: _____

Брзина крстарења: _____ Планирана дестинација: _____

ETA: _____

(UTC)

Алтернативни аеродром(и)/могући алтернативни аеродром(и):

Трајање лета (ендуранце): _____ Трајање лета на последњој познатој позицији: _____

Радио за узбуну/ELT: _____

Опрема за преживљавање: _____

Боја и карактеристичне ознаке: _____

Власник или оператор: _____

5. Комуникације

RTF _____ SELCAL _____
(позивни знак) (број)

Последња комуникација обављена у _____ од _____
(UTC) (станица)
_____ на _____
(фреквенција)

6. Извјештај о последњој познатој позицији

Мјесто: _____ Вријеме: _____
(UTC)

Дефинисан: _____

7. Претходно предузета акција од стране локалних служби:

8. (Ако је потребно), врста и количина залиха за преживљавање које треба изручити:

9. Особе у ваздухоплову

Имена: Пилот: _____

Посада: _____

Путници: _____

Други: _____

Број: Неповријеђених: _____

Повријеђених: _____

Жртве: _____

Тотал: _____

10. Временски услови у реону у којем се десила несрећа, сходно добијеној информацији:

11. Предузете активности RCC по добијеној информацији:

Извјештај саставио: _____

Додатак 6
3) Обрасци извјештавања

ПРЕДПОЛЕТНИ ИЗВЈЕШТАЈ СПАСИЛАЧКИМ ВАЗДУХОПЛОВИМА				
Спасилачки а/с:				
Датум:				
Тип и број а/с:		Јединица:		Вођа посаде:
Опис природе несреће или природе узбуњивања				
Опис објекта за којим се трага:				
(1) Тип а/с:				
(2) Број или назив а/с:				
(3) Дужина:		Ширина (Размах крила):		
(4) Број укрцаних особа:				
(5) Пун опис а/с, укључујући боје и ознаке:				
(6) Фреквенције на којима је био нестали а/с:				
Додјељени реони трагања				
Реон:				
Начин трагања:		Висина/видљивост:		
Трајање задатка:				
Почетак трагања на:		и правцу (N-S, E-W)		
Фреквенције:				
(1) Контрола летења:		(2) Ваздухоплов:		
(3) Остали:				
Извјештај реализацији задатка:				
Доставити		сваких:	часова уз извјештај о времену	часова.

у:				сваких:		
Додатне инструкције:						

Подносилац извјештаја:

Додатак 6
4) Обрасци извјештавања

ИЗВЈЕШТАЈ ПОСАДЕ СПАСИЛАЧКОГ ВАЗДУХОПЛОВА					
Спасилачки а/с:			Тип и број:		
Датум:					
Мјесто полетања:			Мјесто слетања:		
Вријеме полетања:		Вријеме проведено на задатку:		Вријеме слетања:	
Претражени реон:					
Начин трагања:			Висина/ видљивост:		
Број осматрача:					
Временски услови у реону трагања (висина, брзина вјетра, висина базе облака, итд.):					
Објекат за којим се трагало, (лоциран) на позицији :					
Број и стање у којем се налазе преживјели:					
Опажања и/или други извјештаји:					
Телекомуникације: (навести ниво квалитета остварених веза и/или евентуалне измјене предполетног извјештаја)					
Напомена: (навести предузете радње током операције трагања, евентуалне проблеме и сугестије, ...)					

Подносилац извјештаја:
